

CURRICULUM VITAE

Andrzej Rzepliński

#####

e-mail: rzepa@uw.edu.pl; rzepa@hfhropol.waw.pl.

Data urodzenia: 26 XI 1949,
Miejsce urodzenia: Ciechanów,
Stan cywilny: Żonaty.

Stopnie naukowe:

<u>Placówka naukowa</u>	<u>Stopień</u>	<u>Rok</u>	<u>Temat</u>
Wydział Prawa, Uniwersytet Warszawski	mgr	1971	Włamania nieletnich w Warszawie
Instytut Nauk Prawnych PAN, Studium Doktoranckie	dr nauk prawnych	1978	Rodziny więźniów długoterminowych. Społeczne koszty kary pozbawienia wolności.
Wydział Prawa, Uniwersytet Warszawski	dr hab. n. prawnych	1990	Sądownictwo PRL. Między dyspozycyjnością niezawisłością
Wydział Prawa Uniwersytet Warszawski	prof. n. prawnych	2000	Postanowienie prezydenta RP z 28.04.2000 r.

Praca:

Profesor, Uniwersytet Warszawski, Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji

Kierownik Katedry Kryminologii i Polityki Kryminalnej,

Kierownik Ośrodka Badań Praw Człowieka,

ul. Podchorążych 20
00-721 Warszawa,
tel. (+48 22) 55-307-32, fax. 55-307-53

Dotychczasowe miejsca pracy zawodowej:

- Prokuratura
1971 – 1972 Aplikacja w Prokuraturze Powiatowej w Garwolinie,
- Polska Akademia Nauk
1972 – 1975 Studia doktoranckie w zakresie kryminologii w Instytucie Nauk Prawnych
- Uniwersytet Warszawski
1975 – 1978 Asystent, Zakład Nauk Penitencjarnych, Instytut Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji,
1978 – 1992 Adiunkt, Zakład Kryminologii i Polityki Kryminalnej, Instytut Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego,
1992 - Profesor, Katedra Kryminologii i Polityki Kryminalnej, Instytut Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji, Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji,

Funkcje w Uniwersytecie Warszawskim

1976 – Pełnomocnik dyrektora IPSiR UW ds. studenckich,

1978-1986 – Opiekun naukowy Studenckiego Międzyuczelnianego Naukowego Ruchu Penitencjarnego,

1984-1990 – Członek Komisji ds. Osób Pozbawionych Wolności (od 16.01.1985 r. – Komisji Społeczno-Prawnej) Senatu UW,

1996-2002 – Pełnomocnik dyrektora IPSiR UW ds. badań naukowych i współpracy międzynarodowej,

1999- Członek Komisji Prawno-Statutowej Senatu UW,

2002-2005 Dziekan Wydziału Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji UW.

Inne stałe miejsca pracy:

- Helsińska Fundacja Praw Człowieka
1990 – 2001 Skarbnik Zarządu
2001 – Sekretarz Zarządu
- Centralny Zarząd Zakładów Karnych
1990 – 1991 Doradca dyrektora generalnego
- Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
1997 – 2001 Doradca ministra-koordynatora ds. służb specjalnych
- Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
2000-2005 Doradca prezesa Instytutu

Stypendia naukowe:

1978 – Université de Montréal, International Center of Comparative Criminology, (6 tygodni)

1987-1988 United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute, Rzym (20 miesięcy)

Współpraca z naukowymi placówkami zagranicznymi:

1988-1993 Max-Planck-Institut für ausländische und internationales Strafrecht, Freiburg Br., (w ramach tematu: „reformowanie więziennictwa”).

1992-1993 Chicago University Law School Center for the Study of Constitutionalism in Eastern Europe (ramach programu: „Tworzenie konstytucji w Polsce”).

1992-1997 Max-Planck-Institut für europäische Rechtsgeschichte, Frankfurt n/Menem, (w ramach tematu „Prawo i sądownictwo w latach 1945-1956”).

1996-1997 Planck-Institut für ausländische öffentliches Recht und Völkerrecht, Heidelberg, (w ramach tematu „Prawo do rzetelnego procesu sądowego”).

1995-2001 Constitutional and Legal Policy Institute, Budapeszt, (w ramach tematów „Reformowanie policji” oraz „Służby specjalne w demokracji konstytucyjnej”).

Pola badań naukowych:

Sądownictwo i jego historia w Polsce Ludowej, konstytucyjne prawa człowieka, więziennictwo, korupcja, sprawy zabójstw, polityka kryminalna porównawcza, prawo medyczne, prawo policyjne, postępowanie wobec nieletnich.

Przedmioty zajęć dydaktycznych:

- W Instytucie Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego: Kryminologia (1976-1980), Polityka kryminalna w Polsce (1976-1981), Porównawcza polityka kryminalna (1978-1995), Kryminologia porównawcza (1980-1989), Metody badań w kryminologii (1976-1991), Zarządzanie jednostkami penitencjarnymi (1977-1980), Prawo policyjne (1997-1998); Zbrodnie państwa (od 2000-2002), Prawa człowieka (od 1990).
- W Akademii Teologii Katolickiej: Postępowanie karne (1989-1991).
- W Wyższej Szkole Pedagogiki Specjalnej: Prawa człowieka (1991-1992).
- W Instytucie Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego: Granice władzy publicznej (1995-1998).

Znajomość języków obcych:

- Biegłe: angielski i rosyjski,
- Biernie: włoski, francuski, hiszpański, ukraiński.

Zajęcia pozauniwersyteckie:

1976-1982	Społeczny kurator sądowy,
1980-1990	Ekspert Obywatelskiego Centrum Inicjatyw Ustawodawczych NSZZ „Solidarność”,
1982-	Działacz praw człowieka,
1987-1989, 2003	Ekspert Crime Prevention Branch ONZ w Wiedniu,
1997-2001, 2005	Ekspert senackiej Komisji Praw Człowieka i Praworządności,
1990-1992	Doradca dyrektora Generalnego CZZK,
1991-2000	Ekspert Dyrektoriatu Spraw Prawnych oraz Dyrektoriatu Praw Człowieka Rady Europy w Strasburgu,
1992-1995	Ekspert ds. konstytucyjnych Kancelarii Prezydenta RP,
1993-1994, 2006	Ekspert Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE w Warszawie,
1993-1996	Ekspert sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych,
1997	Ekspert sejmowej Komisji Nadzwyczajnej do Rozpatrzenia Ustaw Lustracyjnych,
1996-1997	Ekspert Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy,
1997-2002	Ekspert Departamentu ds. Monitoringu Sekretarza Generalnego Rady Europy,
1997-1998	Członek Rady Konsultacyjnej przy Komendancie Głównym Policji,
1999-	Członek Komitetu Bioetycznego Rady Europy,
2001-2002	Członek Rady do Spraw Informacji Finansowej przy Ministrze Finansów,
2002-2005	Członek Komitetu Doradczego przy Komendancie Głównym Policji,
2004	Członek Kapituły Nagrody Etycznego Biznesu im. Lesława Pagi,
2005	Członek Komitetu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych ONZ.

Członkostwo partii i ruchów politycznych:

1971-1981 Polska Zjednoczona Partia Robotnicza,
1980-1989 NSZZ „Solidarność”,
1995-1996 Ruch STU.

Członkostwo stowarzyszeń zawodowych:

1976- International Association of Criminology,
1978- International Association of Criminal Law,
1984- Towarzystwo Naukowe Prawa Karnego,
1988-1995 Amnesty International,
1989- Komitet Helsiński w Polsce,
1990- Polskie Towarzystwo Kryminologiczne im Stanisława Batawii,
1991- Polskie Towarzystwo Penitencjarne,
1991- Polskie Towarzystwo Wiktymologiczne,
1992- Sekcja Polska Międzynarodowej Komisji Prawników,
1992- Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych,
1992- adwokatura,
1995- Towarzystwo Naukowe KUL,
1995- Transparency International – sekcja polska,
1995-2001, 2005 Centrum Monitoringu Wolności Prasy przy SDP.

Redakcja czasopism naukowych:

1991- Przegląd Więziennictwa Polskiego,
1991- Polis. Pismo o sztuce życia publicznego,
1998-2000 In the Public Interest. Secret Services in Constitutional Democracy.

Członkostwo zarządu stowarzyszeń zawodowych oraz fundacji:

1984-1986 Towarzystwo Naukowe Prawa Karnego,
1988-1990 Polski Instytut Kultury Chrześcijańskiej (Rzym),
1990- Helsińska Fundacja Praw Człowieka,
1992- Sekcja Polska Międzynarodowej Komisji Prawników,
1994-2001 Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych,
1995-2001 Centrum Monitoringu Wolności Prasy przy SDP,
1994-2004 Komitet Wykonawczy Międzynarodowej Federacji Helsińskiej Praw Człowieka w Wiedniu,
2003- Fundacja Instytutu Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego.

Konferencje, seminaria, warsztaty, udział w misjach:

W latach 1976 – wrzesień 2006 uczestniczyłem w 556. konferencjach, seminariach, warsztatach oraz misjach monitoringowych w Polsce i za granicą. W tych ramach byłem organizatorem 30. konferencji i seminariów, w tym 13. międzynarodowych. Brałem udział w 28. misjach dotyczących obserwowania przestrzegania praw człowieka, w tym w 20. w państwach nowych demokracji.

ŻYCIORYS

Urodziłem się w Ciechanowie 26 listopada 1949 roku w rodzinie rolniczej. W 1964 r. ukończyłem Szkołę Podstawową nr 2 w Ciechanowie a w 1967 r. Liceum Ogólnokształcące im. Zygmunta Krasińskiego w Ciechanowie. W latach 1967-1971 studiowałem prawo na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. W okresie 1.IX.1971-31.X.1972 byłem aplikantem Prokuratury Powiatowej w Garwolinie. Od listopada 1972 roku podjąłem studia doktoranckie z zakresu kryminologii w Instytucie Nauk Prawnych PAN. Od 1 listopada 1975 r. pracuję jako nauczyciel akademicki w Uniwersytecie Warszawskim, w Instytucie Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji – IPSiR UW (od 1.VI.1990 r. przekształconego w Wydział Profilaktyki, Resocjalizacji i Problemów Społecznych, zaś od 1.VI.1995 r. – w Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji), najpierw jako starszy asystent, od listopada 1978 r. do lutego 1992 r. – jako adiunkt, a od lutego 1992 r. – jako profesor Uniwersytetu Warszawskiego. W Uniwersytecie Warszawskim zatrudniony jestem na czas nieoznaczony.

Pracę doktorską pt. „Wpływ wykonania kary pozbawienia wolności na sytuację rodzinną skazanego”, pisałem pod kierunkiem p. prof. dr hab. Barbary Kunickiej-Michalskiej. Pracę tę obroniłem w Instytucie Państwa i Prawa PAN w dniu 16 czerwca 1978 r.

Dnia 19 listopada 1990 r. obroniłem rozprawę habilitacyjną przed Radą Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Przedmiotem mojej rozprawy było sądownictwo w latach 1944-1989, przedstawione w książce „Sądownictwo PRL”, Londyn 1990, Wyd. Polonia.

Dnia 30 czerwca 1999 r. Rada Naukowa Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego wystąpiła o nadanie mi tytułu naukowego profesora w dziedzinie nauk prawnych. Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2000 r. prezydent RP nadał mi tytuł naukowy profesora w dziedzinie nauk prawnych.

W latach 1978-1991 byłem sekretarzem naukowym najpierw resortowego, a w latach 1986-1991 tzw. centralnego programu badań naukowych z zakresu patologii społecznej.

Od stycznia 1991 r. jestem kierownikiem Zakładu (od 2002 r. – Katedry) Kryminologii i Polityki Kryminalnej na Wydziale Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego, zaś od października 1991 r. także kierownikiem Ośrodka Badań Praw Człowieka w tym Wydziale. W latach 2002-2005 byłem dziekanem Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego

Główne obszary moich zainteresowań naukowych to: sądownictwo i jego historia w Polsce Ludowej, konstytucyjne prawa człowieka, więziennictwo, korupcja, sprawcy zabójstw, polityka kryminalna porównawcza, postępowanie wobec nieletnich, prawo policyjne.

Opublikowałem pięć książek, byłem współautorem 26, w tym redaktorem naukowym 22 książek. Opublikowałem ponadto 139 artykułów i prac naukowych w książkach zbiorowych i w czasopiśmie oraz 55 artykułów i wywiadów w gazetach i czasopiśmie publicystycznych. 40 artykułów opublikowałem za granicą, głównie w języku angielskim, ale także niemieckim, rosyjskim, czeskim, ukraińskim i albańskim. Dwie moje książki zostały opublikowane w języku niemieckim, a jedna w języku angielskim.

Zorganizowałem lub współorganizowałem do tej pory 26 naukowych konferencji ogólnopolskich (w tym 13 międzynarodowych). Wziąłem udział, z reguły prezentując referaty, w 556 konferencjach, seminariach, warsztatach oraz misjach obserwacyjnych: krajowych i międzynarodowych.

W latach 1984-1990 byłem członkiem najpierw senackiej a potem rektorskiej Komisji Interwencyjnej Uniwersytetu Warszawskiego. Komisja zajmowała się udzielaniem pomocy studentom i pracownikom represjonowanym z powodów politycznych oraz pomocą innym studentom i pracownikom mającym konflikt z prawem lub inne poważne kłopoty natury prawnej.

W latach 1980-1990 byłem ekspertem Obywatelskiego Centrum Inicjatyw Ustawodawczych NSZZ „Solidarność”. Dla tego Centrum przygotowałem projekt Kodeksu karnego wykonawczego, projekt ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz założenia reformy sądownictwa.

Prace badawcze prowadzone obecnie przez mnie: (1) Od 1977 r. prowadzę badania długookresowe nad losami wszystkich osób zwolnionych z polskich więzień w okresie III.1977-II.1978 po odbyciu co najmniej 5 lat kary (razem 1544 osoby) (3) od 2000 r. prowadzę badania nad grupą pierwszych 50 więźniów skazanych prawomocnie w latach 1996-2002 na karę dożywotniego pozbawienia wolności, (4) prowadzę badania archiwalne do książki nt. „Sądownictwo powszechne i specjalne w latach 1944-1956”; (5) Prowadzę rozpoczęte w 1996 r. badania do książki „Sprawcy zabójstwa sądowego gen. Augusta Emila Fieldorfa”; (6) od 2005 r.

prowadzę badania do książki nad stosowaniem kary śmierci w Polsce w latach 1970-1996; (7) kończę również dwie inne książki: „Polska bibliografia praw człowieka i konstytucjonalizmu do 1992 r.” (praca rozpoczęta w 1993 r. oraz „Kryminologia i polityka kryminalna. Zbrodnie reżymów totalitarnych. Bibliografia polska za lata 1982-1996” (praca rozpoczęta w 1997 r.).

W okresie od stycznia 1992 r. do grudnia 1993 r. współpracowałem z Chicago University Law School Center for the Study of Constitutionalism in Eastern Europe, dla którego przygotowywałem analizy nt. sądownictwa polskiego. Od maja 1999 r. jestem członkiem grupy ekspertów Uniwersytetu Harvarda pracujących w ramach programu „Sprawiedliwość w okresie transformacji”.

Od lipca 1992 r. do października 1997 r. współpracowałem z Max-Planck-Institut für Europäische Rechtsgeschichte we Frakfurcie nad Menem, w ramach międzynarodowego (Czechy, Niemcy, Polska, Słowacja i Węgry) zespołu badawczego dziejów sądownictwa okresu stalinowskiego w Europie Środkowej. W ramach tej grupy kierowałem zespołem polskim. Owocem tej pracy jest książka pt. „Polen (1944-1989/90). Normdurchsetzung in Osteuropäischen Nachkriegsgesellschaften. Einführung in die Rechtsentwicklung mit Quellendokumentation”. Frankfurt n/Menem 1997 Vittorio Klostermann: 391 s. W latach 1997-1999 prowadziłem wspólne badania z Uniwersytetem Środkowoeuropejskim w Budapeszcie na temat procesu przekształcania milicji w policję w krajach nowych demokracji. Efektem współpracy jest książka. Ponadto w latach 1996-1998 kierowałem, w ramach Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, międzynarodowym programem badawczym (obejmował 14 krajów) pt. „Secret Services in Constitutional Democracy”.

Odbyłem dwa staże naukowe zagraniczne, krótkookresowy w Montrealu, na Wydziale Kryminologii Uniwersytetu Montrealskiego (6 tygodni jesienią 1978 r.) oraz długookresowy w Rzymie, w afiliowanym przy ONZ Międzyregionalnym Instytucie Badawczym Polityki Kryminalnej (UNICRI) – okresie od stycznia 1987 r. do września 1988 r. W czerwcu 1990 r. byłem słuchaczem cyklu wykładów na temat praw człowieka w Istituto Europeo Universitario we Florencji.

Jesienią 1991 r. prowadziłem wykłady nt. praw człowieka w DePaul University w Chicago oraz w Saint Louis University a jesienią 1995 r. w Boston University. Od 1991 r. prowadzę, jako ekspert Rady Europy oraz OBWE, wykłady w krajach nowych demokracji (Albania, Armenia, Azerbejdżan, Bułgaria, Estonia, Kazachstan, Mołdawia, Rosja, Ukraina) dla sędziów, policjantów oraz działaczy organizacji pozarządowych. W latach 1987-1992 wykładałem przedmiot „Państwo i społeczeństwo polskie po II wojnie światowej” w Letnim Uniwersytecie Kultury Polskiej dla Polonii i Emigracji organizowanym przez Polski Instytut Kultury Chrześcijańskiej w Rzymie. Od 1990 r. prowadzę wykłady nt. praw człowieka w Letnim Międzynarodowym Uniwersytecie organizowanym przez Helsińską Fundację Praw Człowieka.

W Uniwersytecie Warszawskim wykładam obecnie następujące przedmioty: „Prawa człowieka” (od 1990 r.) oraz „Zbrodnie państwa” (od 1999 r.) (w IPSiR). Prowadzę także seminarium magisterskie z zakresu praw człowieka, zbrodni państwa oraz polityki kryminalnej. W latach 1988-1991 prowadziłem zajęcia zleczone z procedury karnej na Wydziale Prawa Kanonicznego ATK w Warszawie. W roku 1992 prowadziłem wykład z praw człowieka dla studentów Wyższej Szkoły Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. W latach 1995-1998 prowadziłem wykład „Granice władzy państwowej” w Instytucie Socjologii UW.

W latach 1978-2005 pod moim kierunkiem obronionych zostało 18 prac magisterskich na Wydziale Prawa i Administracji UW oraz 94 w IPSiR UW. Wypromowałem jednego doktora nauk prawnych. Pod moim kierunkiem przygotowywane są obecnie pięć prac doktorskich.

W latach 1978-1986 byłem opiekunem Koła Naukowego Penitencjarnego studentów IPSiR UW oraz opiekunem naukowym ogólnopolskich obozów naukowych penitencjarnych studentów członków Naukowych Kół Penitencjarnych.

W 1984 r. zorganizowałem naukowe seminarium penitencjarne, grupujące wszystkich penitencjarystów młodszego pokolenia w Polsce. Seminarium to istniało do 1994 roku; w jego ramach odbyły się 62 spotkania naukowe.

Od września 1976 r. do kwietnia 1982 r. byłem kuratorem społecznym Sądu Penitencjarnego w Warszawie.

W maju 1992 r. zostałem wpisany na listę adwokatów Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie.

Od września 1989 r. do czerwca 1993 r. oraz od listopada 1997 r. do września 2001 r. byłem ekspertem senackiej Komisji Praw Człowieka i Praworządności, a od stycznia 2002 r. – ekspertem senackiej Komisji Ustawodawstwa i Praworządności. Byłem ekspertem podkomisji Praw i Wolności Obywatelskich sejmowej Komisji Konstytucyjnej Sejmu X kadencji. Od grudnia 1993 r. do grudnia 1996 r. byłem ekspertem sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych. W 1997 r. byłem ekspertem Komisji przygotowującej ustawę lustracyjną. Od 1990 r. sporadycznie bywam też ekspertem innych komisji parlamentarnych, bądź byłem zapraszany do prac legislacyjnych jako przedstawiciel Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka.

Od października 1989 r. do lipca 1997 r. byłem członkiem Komisji Reformy Prawa Karnego przy ministrze sprawiedliwości i pracowałem w zespole ds. kodeksu karnego wykonawczego.

W okresie grudzień 1992 – kwiecień 1993 przygotowałem z trzema innymi autorami, na prośbę Prezydenta RP, projekt konstytucji RP. Prezydent powołał mnie w kwietniu 1993 r. do reprezentowania go w Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego. Funkcję tę pełniłem w Sejmie I i II kadencji (do lipca 1995 r.).

Od maja 1990 do czerwca 1991 r. byłem doradcą do spraw reformy prawa penitencjarnego dyrektora więziennictwa. Od 15 grudnia 1997 r. do 20 stycznia 2001 r. byłem doradcą prawnym ministra-koordynatora ds. służb specjalnych, w tym w zakresie przygotowania projektu ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej. Od września 2000 r. do grudnia 2005 byłem doradcą prezesa Instytutu Pamięci Narodowej

W latach 1987-1991 byłem ekspertem ONZ ds. przepisów regulujących niezawisłość sądownictwa oraz stosowania przymusu przez policję. Od 1991 roku jestem ekspertem Dyrekcji Praw Człowieka Rady Europy ds. misji przygotowujących przystąpienie do Rady nowych państw, a w latach 1992-1994 byłem ekspertem Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka KBWE ds. wolnych wyborów oraz przestrzegania prawa do uczciwego procesu w państwach WNP o w 2006 r. jestem członkiem grupy ekspertów międzynarodowych, która przygotowuje dla parlamentarzystów i rządów państw obszaru OBWE podręcznik nt. wolności pokojowych zgromadzeń publicznych. Od lutego 1997 r. do grudnia 2001 r. byłem ekspertem Departamentu Monitoringu Praw Człowieka przy Sekretarzu Generalnym Rady Europy. Od 2003 roku jestem członkiem grupy ekspertów (i jej wiceprzewodniczącym) ONZ ds. zapobiegania przestępczości. Od 1995 roku współpracuję z Centrum Europejskim Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie prowadzę wykłady na temat europejskiego systemu ochrony praw człowieka na seminariach organizowanych dla adwokatów i sędziów.

Od stycznia 1999 r. jestem członkiem Komitetu Bioetycznego Rady Europy. Od stycznia 2005 r. Zostałem wybrany na 4.letnią kadencję do Komitetu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych ONZ.

Od 1991 r. jestem członkiem redakcji dwóch kwartalników: „*Polis. Pismo o sztuce życia publicznego*” oraz „*Przeglądu Więziennictwa Polskiego*”. Byłem redaktorem biuletynu: „*In the Public Interest. Secret Services in Constitutional Democracy*”, który ukazywał się w latach 1998-2000”.

W latach 1988-1991 byłem powołany przez Radę Administracyjną Fundacji Jana Pawła II na członka Rady Wykonawczej Polskiego Instytutu Kultury Chrześcijańskiej w Rzymie. Jestem współzałożycielem Sekcji Polskiej Międzynarodowej Komisji Prawników, Polskiego Towarzystwa Kryminologicznego im. prof. Stanisława Batawii, Towarzystwa Naukowego Prawa Karnego oraz członkiem Polskiego Towarzystwa Wiktimologicznego, Międzynarodowego Stowarzyszenia Kryminologii, Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawa Karnego, międzynarodowym Amnestii Międzynarodowej, Polskiego Towarzystwa Studiów Politycznych oraz Centrum Monitoringu Wolności Prasy. W wielu z tych stowarzyszeń sprawowałem lub sprawuję funkcje kierownicze.

W styczniu 1998 r. byłem kandydatem Unii Wolności na stanowisko Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Do wyboru przez Sejm RP zabrakło mi dwóch głosów do wymaganej bezwzględnej większości. W 2005 r. byłem kandydatem Platformy Obywatelskiej na stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich. 8 lipca 2005 r. zostałem wybrany przez Sejm, zaś 22 lipca 2005 r. Senat nie wyraził na to zgody.

Od października 1989 r. jestem członkiem Komitetu Helsińskiego w Polsce (z którym współpracowałem od końca 1982 r.). Od stycznia 1990 r. jestem skarbnikiem, a od września 2000 r. sekretarzem Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Fundację powołał Komitet Helsiński w Polsce. W Fundacji byłem lub jestem nadto współodpowiedzialny za różne programy monitorowania przestrzegania praw człowieka lub programy edukacyjne. Od grudnia 1994 do listopada 2004 roku byłem członkiem Komitetu Wykonawczego Międzynarodowej Federacji Helsińskiej Praw Człowieka w Wiedniu.

Otrzymałem dwie nagrody rektora UW za pracę naukową (w 1978 r. za pracę doktorską oraz w 1983 r. za trzy opublikowane artykuły) i jedną, w 1985 r., za pracę dydaktyczną oraz nagrodę zespołową rektora SGH stopnia pierwszego za osiągnięcia „w dziedzinie pracy naukowej za książkę pt. <New Europe – Report on Transformation>”. Za rozprawę habilitacyjną o sądownictwie otrzymałem amerykańską nagrodę Krzyżanowski Foundation za rok 1989 oraz nagrodę Ministra Edukacji Narodowej III stopnia za rok 1990. Dnia 11 listopada 1997 r. zostałem odznaczony Krzyżem Kawalerskim OOP za „wkład w budowę podstaw państwa prawnego w RP”.

W okresie od 1971 r. do 1981 r. byłem członkiem PZPR. Od marca 1981 r. do wystąpienia z PZPR (8.XII.1981 r.) byłem I sekretarzem POP w IPSiR UW. Władze PZPR nie zaakceptowały mojego wystąpienia w dniu 8 grudnia 1981 r., i w styczniu 1982 r. usunęły mnie z tej partii. W okresie od września 1980 r. do czerwca 1989 r. byłem członkiem NSZZ „Solidarność”. Od kwietnia 1995 r. do grudnia 1996 r. należałem do Ruchu Stu.

Biegle władam językiem angielskim i rosyjskim, zaś biernie – włoskim, francuskim, hiszpańskim i ukraińskim.

Od sierpnia 1971 r. jestem żonaty. Żona moja, Irena z domu Sawicka, jest docentem w Instytucie Nauk Prawnych oraz profesorem Wydziału Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego. Mamy dwie córki w wieku 27 i 21 lat.

WYKAZ PUBLIKACJI

1. Oryginalne prace twórcze

1. Problem prawa więźniów do kontaktu z osobami bliskimi. Studia Prawnicze 1976 nr 3 s. 251-294.
2. Rodziny więźniów w świetle dotychczasowych badań. Prace IPSiR 1980 t. 6 s. 171-219; [także w języku rosyjskim: Semija osudionnych. Tieoreticzeskije i emipiriczeskije koncepcji. [w:] Regionalny Seminar Międzynarodowego Centra Sravnitelnoj Kriminologii. Budapeszt 1980 Uniwersytet Etvosa: ss. 106-113; także w języku angielskim: Prisoners' Family: Some Theoretical and Empirical Aspects [w:] Research on the Effectiveness of Imprisonment. Recidivism and After-Care in European Socialist Countries. Montreal 1981 CICC: s. 121-129.
3. Gesellschaftliche Nichtanpassung und Jugendkriminalität sowie die Mechanismen der Kontrolle dieser Erscheinung in Polen. [w:] Der Strafrechtliche Schulz des Kindes. Protokoll des 2. Internationalen Symposiums junger Strafrechtswissenschaftler des AIDP. Berlin 1980 s. 70-81; [także w języku angielskim: The Phenomenon of Social Maladjustment and Juvenile Delinquency and Mechanisms of Controlling this Phenomenon in Poland. [w:] (jak w pkt. 6), s. 274-282.
4. Rodziny więźniów długoterminowych. Z badań nad społecznymi skutkami skazania. Wrocław 1981 Ossolineum: 291 s. [Rec. Krzysztof Poklewski-Koziell, Science criminelle et droit pénal comparée 1983 nr 1 s. 180-181; Elżbieta Janiszewska-Talago, Państwo i Prawo 1983 z. 2 s. 119-122; Adam Krukowski, Przegląd Penitencjarny i Kryminologiczny 1983 z. 3 s. 130-135.
5. Prisoners' Rights in Poland, International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology 1981 t. 25 nr 2 s. 178-186.
6. Children in the Multiproblem Family. [w:] Colette Somerhausen i Alice Parizeau (red.). Protection des mineurs et controle: institutions et services. Montreal 1981 CICC s. 257-273; [także w języku polskim: Sytuacja dzieci w rodzinach wieloprotblemowych. Prace IPSiR 1982 t. 7 s. 169-176.
7. Opinia na temat łapownictwa jako przestępstwa i zjawiska społecznego [współautor Andrzej Kutylowski]. [w:] Brunon Hołyst (red.) Opinia publiczna i środki masowego przekazu a ujemne zjawiska społeczne. Warszawa 1981 Wyd. Prawnicze s. 142-156. [Rec. Włodzimierz Kubala, Palestra 1982 z. 8 s. 69-71; Barbara Szamota, Państwo i Prawo 1982 z. 12 s. 125-127; Janusz Barta, Zeszyty Prasoznawcze 1983 nr 1 s. 106-108.
8. Adaptacja do długoterminowej izolacji w więzieniu oraz postwięzienna adaptacja społeczna [w:] Adam Krukowski (red.). Praktyczne implikacje badań nad patologią społeczną. Warszawa 1982 IPSiR UW s. 97-113 [Rec. Szczepański Jan, Tu i Teraz 1982 nr 23. Tokarski Zbigniew, Polityka 1983 nr 4 s. 20-23.
9. The probation officer in the English penitentiary system. [w:] John Harper i in. (red.). Assist and Befriend or Direct and Control. Londyn 1982 NELP s. 131-134; [także w języku polskim: Kurator w angielskim systemie więziennym i zakład karny w Lewes. Prace IPSiR 1985 t. 9 s. 69-74.
10. Prison Staff in Poland in the Light of Legal Regulations and Actual Practice. International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology 1983 t. 27 nr 2 s. 184-192.
11. Zatrudnienie więźniów w polskim systemie penitencjarnym [współautor Paweł Moczydłowski]. [w:] Tadeusz Bojarski i in. (red.). Praca skazanych odbywających karę pozbawienia wolności. Lublin 1985 Wyd. UMCS: s. 23-34.
12. Warunki i problemy resocjalizacji więźniów pracujących jako robotnicy w zakładach karnych w Polsce [współautor Paweł Moczydłowski]. [w:] Przemysław Wójcik (red.). Położenie klasy robotniczej w Polsce. Problemy patologii i przestępczości. Warszawa 1985 Wyd. ANS: s. 456-523.
13. Group Protests in Penal Institutions: The Polish Case [współautor Paweł Moczydłowski]. The Howard Journal of Criminal Justice 1985 t. 24 nr 1 s. 10-19.
14. Granice reformy więziennictwa (współautor Michał Porowski). Archiwum Kryminologii 1986 t. XIII s. 141-172. [także w: Stanisław Walczak (red.). Spory wokół reformy więziennictwa. Warszawa 1985 IPSiR UW: s. 1-46.
15. Kodeks karny wykonawczy. Autorski projekt nowelizacji. Warszawa 1986 IPSiR UW: 120 s.
16. Społeczne determinanty patologii społecznej wśród młodzieży [współautor Adam Krukowski]. [w:] Prawne i pedagogiczne aspekty ochrony dziecka przed patologią społeczną. Katowice 1986 Wyd. TWWP: s. 7-23.
17. Ucieczki z miejsc pozbawienia wolności [współautorzy Teodor Bulenda, Zbigniew Lasocik i Krzysztof Oblucki]. [w:] Teodor Szymanowski i Andrzej Rzepliński (red.) Doświadczenia i perspektywy systemu penitencjarnego w Polsce. Warszawa 1987 IPSiR UW: s. 231-243.
18. Uwieszenie a wartości [współautor Michał Porowski] Studia Prawnicze 1987 nr 3 s. 95-130; [także w: Teodor Szymanowski i Andrzej Rzepliński (red.). Doświadczenia... (jak w pkt. 17), s. 133-189.
19. Protesty zbiorowe w zakładach karnych [współautor Paweł Moczydłowski]. Warszawa 1986 Wyd. „KOS”: 140 s.

20. Protesty zbiorowe w zakładach karnych [współautor Paweł Moczydłowski]. Poglądy. Pismo Społeczno-Polityczne 1986 z. 9 s. 19-40.
21. Społeczne uwarunkowania zachowań dewiacyjnych młodzieży w Polsce [w:] Tadeusz Bojarski (red.). Postępowanie z nieletnimi. Lublin 1988 Wyd. UMCS: s. 283-294.
22. Sądownictwo Polski Ludowej. Między niezawisłością a dyspozycyjnością. Warszawa 1989 Wyd. „Pokolenie”: 161 s. [Rec. Adam Lityński, Obraz sądownictwa karnego pierwszej dekady Polski Ludowej; Czasopismo Prawno-Historyczne 1991 t. 43 nr 1-2 s. 153-170.
23. Student Views of Crime and Criminal Justice in Poland and the U.S. [współautor Philip L. Reichel]. International Journal of Comparative and Applied Criminal Justice 1989 t. 13 nr 1 s. 65-81.
24. Urban Crime: Global Trends and Policies – Warsaw [współautorzy Zofia Ostrihanska i in. – rozdział dotyczący Warszawy]. [w:] Hernando Gomez Ruendia (red.). Urban Crime: Global Trends and Policies. Tokio 1989 The United Nations University Press: s. 353-409.
25. Więzienie w systemie instytucjonalnym państwa [współautor Michał Porowski]. Prace IPSiR 1989 t. 11 s. 135-156; [także w języku angielskim: Prisons and the State [w:] Jerzy Kwaśniewski and Margaret Watson (red.). Social Control and Law in Poland. Nowy Jork-Oxford 1991 Berg: s. 59-73 [Rec. Maria Łoś, Slavic Review 1992 t. 51 z. 3 s. 583-585.
26. Collective Protests in Penal Institutions [współautor Paweł Moczydłowski]. Oslo 1990 The Oslo University Press: 146 s. [Rec. Andrzej Krempleski, Przegląd Więziennictwa Polskiego 1993 z. 4-5 s. 138-149.
27. Reform of Criminal Law. Opinion on the Reform of Penal Execution Code. Human Rights. Bulletin of the Helsinki Committee in Poland 1990 nr 7-8 s. 10-20.
28. Sądownictwo PRL. Londyn 1990 Polonia: 183 s. [Rec. Adam Lityński, Kwartalnik Historyczny 1991 z. 1 s. 113-116; Stanisław Frankowski, The Independence of the Judiciary in Poland: Reflections on Andrzej Rzepliński's Sądownictwo w Polsce Ludowej (the Judiciary in People's Poland). Arizona Journal of International and Comparative Law 1991 t. 8 s. 33-52.
29. The Polish Prison System In Mid-Course. Prisoners' Rights and Prison Conditions in Poland On a Verge of Becoming Civilized [współautor Zbigniew Holda]. [w:] Dirk van Smit and Frieder Dünkel (red.). Imprisonment Today and Tomorrow. International Perspectives on Prisoners' Rights and Prison Conditions. Deventer-Boston 1990 Kluwer: s. 455-493.
30. The Polish Prison Protests [współautor Paweł Moczydłowski]. [w:] Jerzy Kwaśniewski and Margaret Watson (red.). Social Control and Law in Poland. Nowy Jork-Oxford 1991 Berg: s. 1-43.
31. A Lesser Evil? Attempting to craft a procedurally sound lustration scheme. Eastern European Constitutional Review Fall 1992 t. 1 nr 3 s. 33-35. A lesser evil? [także w: Neil J. Kritz (red.). Nelson Mandela (wprowadzenie): Transitional Justice. How emerging democracies reckon with former regimes. T. 1. General Considerations. Waszyngton 1995 United States Institute of Peace Press: s. 484-487.
32. Obowiązki obywatela [w:] Andrzej Rzepliński (red.). Prawa i wolności człowieka. Warszawa 1992 Wyd. Uniwersytet Nauzycielski MEN: s. 69-81.
33. Prawa człowieka a zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie w polskim prawie i praktyce jego stosowania [współautorzy Teodor Bulenda i Zbigniew Holda]. Archiwum Kryminologii 1992 t. XVIII s. 103-146; [także w: Zbigniew Holda i Andrzej Rzepliński (red.). Zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie a prawa człowieka. Lublin 1992 Wyd. UMCS: s. 27-89.
34. The Principles of Independence of the Judiciary and Its Statutory Application in Poland [w:] A. Rzepliński (red.). Human Rights and Freedoms in New Constitutions in Central and Eastern Europe. Warszawa 1992 nakł. Helsińska Fundacja Praw Człowieka: s. 121-142.
35. Karta Praw i Wolności. Uwagi nad projektem ustawy konstytucyjnej z 12 listopada 1992 roku. Przegląd Sejmowy 1993 z. 4 s. 47-65.
36. Położenie mniejszości narodowych w Polsce. [w:] Zbigniew Holda (red.), Ochrona praw mniejszości narodowych i religijnych. Lublin 1993 Wyd. Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej: s. 37-66.
37. Położenie prawne więźniów w Polsce lat dziewięćdziesiątych. Uwagi obserwatora. Biuletyn Polskiego Towarzystwa Kryminologicznego 1993 z. 2 s. 7-22.
38. The Polish Bill of Rights and Freedoms: A case study of constitution-making in Poland. Eastern European Constitutional Review 1993 Summer t. 2 nr 3 s. 26-29.
39. Zasada niezawisłości sądów i jej ustawowa aplikacja w Rzeczypospolitej Polskiej [w:] A. Rzepliński (red.). Prawa człowieka w społeczeństwie obywatelskim. Warszawa 1993 nakł. Helsińska Fundacja Praw Człowieka: s. 118-130.
40. Bill of Rights and Freedoms. [w:] First Amendment Freedoms and Constitution-Writing in Poland: L. Garlicki (red.). Warszawa 1994 nakł. Ośrodek Studiów Amerykańskich UW: s. 21-26.
41. Obowiązki obywatelskie. Cywilne nieposłuszeństwo. [w:] Prawa człowieka a policja. Problemy teorii i praktyki: A. Rzepliński (red.) Legionowo 1994 Centrum Szkolenia Policji s. 151-189.
42. První fáze podrobení suodnictví v Polsku 1944-1948. Soudobé dějiny 1994 z. 4-5 s. 496-508.

43. Survey of Presidential Powers in Eastern Europe – Poland. Eastern European Constitutional Review, Fall 1993/Winter 1994 t. 2/3 nr 4/1 s. 71-75.
44. Waiting for a Trial in Poland [współautorzy Teodor Bulenda i Zbigniew Holda] [w:] Untersuchungshaft und Untersuchungsvollzug Frieder Dünkel, Jon Vagg (red.). Fryburg Badeński 1994 Max-Planck Institut für ausländisches und internationales Strafrecht: s. 465-510.
45. Więziennictwo i prawo penitencjarne Hiszpanii. Wprowadzenie do ustawy [w:] Zachodnie ustawy penitencjarne. Teksty ustaw z komentarzami (Francja, Hiszpania, Niemcy, Szwecja). A. Rzepliński (red.). Kalisz 1994 nakł. IPSiR UW, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, CSOSW: s. 97-106. [Rec. Jerzy Migdał, Przegląd Więziennictwa Polskiego 1995 z. 10 s. 115-117; Pilecki Grzegorz, Nasz Głos 1994 nr 12 s. 8-9; Poklewski-Kozieł Krzysztof, Państwo i Prawo 1995 s. 92-98.
46. KBWE/OBWE – w kierunku autentycznego partnerstwa w Nowej Erze?. [w:] Arie Bloed: Dwadzieścia lat KBWE: od konfrontacji do współpracy. Warszawa 1995 nakł. Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka: s. 109-116.
47. Monitorowanie więzień. [w:] Andrzej Rzepliński (red.): Monitorowanie policji i więzień. Prawa osób pozbawionych wolności. Warszawa 1995 nakł. Helsińska Fundacja Praw Człowieka: s. 20-35. [Rec. Zbigniew Holda, Przegląd Więziennictwa Polskiego 1995 z. 11 s. 93-94.
48. Non-Governmental Organizations and the Police, Human Rights and Civil Society 1996 z. 2 s. 3-4, [także w: Human Rights and the Police. Seminar proceedings, Strasbourg 6-8 December 1995. Strasbourg 1995 Council of Europe: s. 97-105.
49. Die Justiz in der Volksrepublik Polen. Dieter Simon (Vorwort). Frankfurt n/Menem 1996 Vittorio Klostermann: 223 s. [Rec. Georg Brunner, Jahrbücher für Geschichte Osteuropa 1998 t. 46 z. 3 s. 450-451; Tanja Diemer-Benedict, Osteuropa Recht 1997 t. 43 nr 1 s. 77-80; Ste.: Zeitschrift für Politikwissenschaft 1997 z. 1 s. 255-256; Wolfgang Feuerhelm, Golddamer's Archiv fuer Strafrecht 1999 nr 1 s. 43-45; Erhardt Gralla, Jahrbuch für Ostrecht, 1999 Bd XL, 2. Halbband, s. 431-432.
50. Access to Public Information in the Field of National Security Services in Poland. [w:] Data Protection and Freedom of Information. Budapeszt 1997 Hungarian Civil Liberties Union: s. 60-66.
51. Polen (1944-1989/90). Normdurchsetzung in Osteuropäischen Nachkriegsgesellschaften [współautorzy: Michał Fajst, Piotr Kładoczny i Paweł Wypych]. Einführung in die Rechtsentwicklung mit Quellendokumentation. Herausgegeben von Heinz Mohnhaupt und Hans-Andreas Schönfeldt. Frankfurt n/Menem 1997 Vittorio Klostermann: 391 s. [Rec. Joachim v. Puttkamer, Jahrbücher für Geschichte Osteuropa 1998 t. 46 z. 3 s. 455-456.
52. The right to fair trial in Poland. [w:] The Right to a Fair Trial. David Weissbrodt, Rüdiger Wolfrum (red.). Beiträge zum ausländischen öffentlichen Recht und Völkerrecht. T. 129. Heidelberg 1997 Springer Verlag: s. 609-644.
53. Komunistyczne zbrodnie sądowe. Studia Rzeszowskie 1998 z. 5 s. 47-55.
54. Police in Poland 1989-1997. Between Militia and Reform [współautorzy Teodor Bulenda, Andrzej Kremplewski, Paweł Moczydłowski]. [w:] Police in Transition. István Szikinger (ed.). Budapeszt 1998 COLPI: s. 230-385 [książka wydana na CD].
55. Prawo własności w Polsce w latach 1944-1956. [w:] IPSiR dzisiaj. Michał Porowski (red.). Warszawa 1998 IPSiR UW: s. 427-446.
56. Użycie broni przez organy porządku i bezpieczeństwa [współautor Teodor Bulenda]. [w:] Bezpieczny obywatel, bezpieczne państwo. Materiały międzynarodowej konferencji. Jan Widacki, Janina Czapska (red.). Lublin 1998 Redakcja Wydawnictw KUL: s. 233-279.
57. Access to Information in Central and Eastern Europe [współautorzy Tomasz Sieniow i Robert Dziewulski]. In the Public Interest: Security Services in a Constitutional Democracy 1999 No. 2-3 s. 1-29; [także w: Specjalnyje Służby w Usłowiach Konstytucyjnojj Demokratii: i Obszczestwiennyje Interesy 1999 No. 2-3 s. 1-25.
58. Faces of the Borderland. Preface to Władysław Misiak: Dirty Togetherness. Phenomena of Social Pathology in Boderland Areas at Polish-German and Polish-Czech Frontiers. Warszawa 1999 Wyd. UW: s. 5-7.
59. Prawo na znanije archiwnych danych o siebie. Specjalnyje Służby w Usłowiach Konstytucyjnojj Demokratii: i Obszczestwiennyje Interesy 1999 No. 2-3 s. 26-29.
60. Principles and Practice of Socialist Justice in Poland. [w:] Recht im Sozialismus. Analysen zur Normdurchsetzung in ostereuropäischen Nachkriegsgesellschaften (1944/45-1989). Gerd Bender, Ulrich Falk (ed.). Band 3. Sozialistische Gesetzlichkeit. Frankfurt n/M 1999 Vittorio Klostermann: s. 1-26.
61. Służby bezapasonosti w konstytucyjnojj demokratii: Principy kontrolja i otwietstwiennosti [współautor Kate Martin]. Problemy Konstitucjonalizma 1999 wypusk 6 s. 91-98.
62. The Public Prosecutor's Supervision over the Observance of the Law in the Polish People's Republic. [w:] Recht im Sozialismus. Analysen zur Normdurchsetzung in ostereuropäischen Nachkriegsgesellschaften (1944/45-1989). Gerd Bender, Ulrich Falk (ed.). Band 3. Sozialistische Gesetzlichkeit. Frankfurt n/M 1999 Vittorio Klostermann: s. 279-338.

63. Ukreplenije kontrolja nad službami bezapasnosti w Centralnoj i Wostocznoj Ewropie. Problemy Konstitucjonalizma 1999 wypusk 6 s. 85-90.
64. Do We Want a Common Space for Human Rights in Europe? [w:] New Europe – Making Rights Real. Conference of the European Sections of the International Commission of Jurists. Warsaw, 30 September – 3 October 1999. Zbigniew Lasocik (red.). Warszawa 2000 nakł. Sekcja Polska Międzynarodowej Komisji Prawników: s. 44-58.
65. Policjowanie w metropolii a prawa człowieka. [w:] Prawo na ulicy. Podręcznik dla straży i policji miejskiej. Beata Gruszczyńska (red.). Warszawa 2000 nakł. IPSiR UW: s. 11-30.
66. Przystosowanie ustroju sądownictwa do potrzeb państwa totalitarnego w Polsce w latach 1944-1956. [w:] Przestępstwa sędziów i prokuratorów w Polsce lat 1944-1956. Witold Kulesza, Andrzej Rzepliński (red.). Warszawa 2000 nakł. IPN i IPSiR UW: s. 9-38. [Rec. Janusz Wróbel, W kręgu sądowych zbrodni. Pierwsza publikacja Instytutu Pamięci Narodowej. Dziennik Związkowy. Chicago 2000 27-29 października, s. 20-21; Rec. Marcin Zaborski, Palestra 2001 nr 3-4 s. 180-198; Robert Zurek, Zeitschrift für Ostmitteleuropaforschung 2003 nr 5, <http://www.sehepunkte.historicum.net/2003/05/3003.html>.
67. Swoboda wislowljuwań i zachit informacji, szczo zagrożus nacional'nij bezpieci i prawoporidky, u riszenijach organiw Konwencji pro zachit praw ludini ta osnownich swobod. Prawa Ludini 2000 nr 4 s. 20-30.
68. Police in Poland 1989-1999. Between Militia and Reform. Updated version [współautorzy Teodor Bulenda, Andrzej Krempleski, Paweł Moczydłowski]. [w:] Police in Transition. Miklós Benke, András Kádár (eds.). Budapeszt 2000 Hungarian Helsinki Committee: s. 255-407 [książka wydana na CD].
69. The Police in the Constitutional Framework. The Limits of Policing. [W:] Police in Transition. Essays on the Police Forces in Transition Countries. András Kádár (eds.). Budapeszt 2001 Central European University Press: s. 71-88.
70. Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. [w:] Obywatelskie inicjatywy ustawodawcze „Solidarności” 1980-1990. Materiały i projekty ustaw Centrum Obywatelskich Inicjatyw Ustawodawczych „S” i Społecznej Rady Legislacyjnej. Zebrali i przygotowali do wydania Kazimierz Barczyk, Stanisław Grodziski, Stefan Grzybowski. Warszawa 2001 Wyd. Sejmowe: s. 127-134.
71. Założenia do projektu ustawy o ustroju sądów [współautor Marek Saffjan]. [w:] Obywatelskie inicjatywy ustawodawcze „Solidarności” 1980-1990. Materiały i projekty ustaw Centrum Obywatelskich Inicjatyw Ustawodawczych „S” i Społecznej Rady Legislacyjnej. Zebrali i przygotowali do wydania Kazimierz Barczyk, Stanisław Grodziski, Stefan Grzybowski. Warszawa 2001 Wyd. Sejmowe: s. 135-138.
72. Autorski projekt nowelizacji kodeksu karnego wykonawczego. [w:] Obywatelskie inicjatywy ustawodawcze „Solidarności” 1980-1990. Materiały i projekty ustaw Centrum Obywatelskich Inicjatyw Ustawodawczych „S” i Społecznej Rady Legislacyjnej. Zebrali i przygotowali do wydania Kazimierz Barczyk, Stanisław Grodziski, Stefan Grzybowski. Warszawa 2001 Wyd. Sejmowe: s. 294-331.
73. Dylematy organów prawa i porządku publicznego – służyć prawu i/lub chronić porządek publiczny, czy chronić porządek publiczny w granicach prawa? Wprowadzenie do książki: Cees de Rover, Służyć i chronić Prawa człowieka i prawo humanitarne dla policji i sił bezpieczeństwa państwa. Legionowo 2002 Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża i Centrum Szkolenia Policji: s. VIII-XIX.
74. Ten jest z ojczyzny mojej? Sprawy karne oskarżonych o wymordowanie Żydów w Jedwabnem w świetle zasady rzetelnego procesu. [W:] Wokół Jedwabnego. T. 1. Studia. Piotr Machcewicz, Krzysztof Persak (red.). Warszawa 2002 Wyd. IPN: s. 353-459. [Rec. Jan Tomasz Gross, Gazeta Wyborcza nr 288, 2002/12/11, s. 14; Jan Kubiszyn, Nasz Dziennik nr 289, 12.12.2002; Marek Wierzbicki, Gazeta Polska nr 50, 11.12.2002; M.Z., Jedwabna podszełka, Nie, nr 2, 2003, s. 13; Tomasz Strzembosz, Manipulacje i interpretacje. Tygodnik Solidarność, nr 2 2003, s. 18-19; Wojciech Chmielewski, Historia okrucieństwa, Nowe Państwo nr 1 2003, s. 42-43; Feliks Tych, Na marginesie ogłoszenia przez IPN księgi „Wokół Jedwabnego”. Kwartalnik Historii Żydów nr 1 2003, s. 5-11; Jarosław Krawczak, Jedwabne i my. Mówią Wieki 2003 nr 3 s. 6-11; Antoni Sulek, W Jedwabnem i wokół. Więź nr 4 2003, s. 147-151.
75. Prawne granice dopuszczalności transplantacji narządów i tkanek ludzkich w myśl przepisów Rady Europy. Prawo i Medycyna 2002 nr 12 s. 51-63.
76. Analiza zjawisk korupcyjnych w Polsce: struktura, uwarunkowania społeczno-polityczne i sposoby zwalczania – doniesienie z badań [współautorka: Irena Rzeplińska]. Biuletyn Polskiego Towarzystwa Kryminologicznego im. Profesora Stanisława Batawii. 2002 nr 11 s. 7-26.
77. Security Services in Poland and Their Oversight. [W:] Democracy, Law and Security. Internal security services in contemporary Europe. Jean-Paul Brodeur, Peter Gill, Denis Töllborg (eds.). Aldershot 2003 Ashgate: s. 110-140.
78. The rule of law as a priority in criminal justice reform: building up on experiences in technical cooperation between Europe and Central Asia. [W:] The Application of UN Standards and Norms in Crime Prevention and Criminal Justice. Vienna 2003 United Nations Office on Drugs and Crime: s. 121-125.

79. Corrupie in Polen; hervorningen en uitdagingen [współautorki: Beata Gruszczyńska i Irena Rzeplińska]. Justitiële verkenningen 2003 nr 3 s. 20-28.
80. Badania naukowe w zakresie biomedycyny w świetle standardów europejskich. [W:] Zastosowanie biologii w medycynie a godność osoby ludzkiej. Aspekty etyczne i prawne. Tadeusz Mazurczak (red.). Warszawa 2003 Wyd. Naukowe PWN: s. 43-56.
81. Um die Durchleuchtung in Polen kommen wir nicht herum. [W:] Anti-Totalitarismus. Eine polnische Debatte. Paweł Śpiewak (Hg.). Frankfurt am Main 2003 Suhrkamp Verlag: s. 517-526.
82. Transparency and accountability of police forces, security services and intelligence agencies: Poland. [W:] Transparency and Accountability of Police Forces, Security Services and Intelligence Agencies. David Greenwood, Sander Huisman (red.). Sofia 2004 George C. Marshall Association and Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces Centre for European Security Studies: s. 90-116.
83. Prawo na znannya archiwnych danych pro sebe. Archiwi kolisznych spetsluzb. [W:] Swoboda informacij ta prawo na priwatnist' w Ukraini. T. 2. Charkiow 2004 Charkiwka Prawozachicna Grupa: s. 175-182.
84. Wolność od tortur. Standard międzynarodowy i standard polski [W:] Zapobieganie torturom w instytucjach izolacyjnych Europy Centralnej i Wschodniej. Wybrane zagadnienia. Andrzej Rzepliński, Krzysztof Wilamowski (red.). Warszawa 2006 Helsińska Fundacja Praw Człowieka: s. 14-33.

2. Redakcje książek

83. Studencki raport o stanie więziennictwa (redakcja i wprowadzenie). Warszawa 1981 Wyd. UW: 92 s.
84. Postawy mieszkańców miasteczek „więziennych” wobec przestępczości i więziennictwa. Raport studencki (redakcja i wprowadzenie). Kalisz lipiec 1982 Wyd. UW: 56 s.
85. Postawy społeczeństwa Częstochowy wobec projektu ustawy o postępowaniu wobec osób uchylających się od pracy. Raport studencki. Funkcjonowanie nadzoru ochronnego na terenie miasta Częstochowy. Raport studencki (redakcja i wprowadzenie). Warszawa 1983 Wyd. UW: 80 s.
86. Przestępstwa popełnione przez skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w Sieradzu w latach 1963-1983. Raport studencki (redakcja i wprowadzenie). Warszawa 1984 Wyd. UW: 101 s.
87. Doświadczenia i perspektywy systemu penitencjarnego w Polsce. Warszawa 1987 IPSiR UW: 441 s.
88. Human Rights and Freedoms in New Constitutions in Central and Eastern Europe, (redakcja i wprowadzenie). Warszawa 1992 nakł. Helsińska Fundacja Praw Człowieka: 205 s.
89. Prawa człowieka a policja. Wybór dokumentów Rady Europy i ONZ, (red. i wprowadzenie). Legionowo 1992 nakł. Centrum Szkolenia Policji: 149 s.
90. Prawa i wolności człowieka, (redakcja i wprowadzenie). Warszawa 1992 Wyd. Uniwersytet Nauczycielski MEN: 115 s.
91. Sprawozdanie z lustracji instytucji izolacyjnych dla dorosłych i nieletnich przestępców (redakcja i wstęp). Warszawa 1992 nakł. Helsińska Fundacja Praw Człowieka: 67 s.
92. Zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie a prawa człowieka, (redakcja i wprowadzenie). Lublin 1992 Wyd. UMCS: 353 s. [Rec. Zofia Świda, PiP 1993 nr 3 s. 89-90.
93. Prawa człowieka w społeczeństwie obywatelskim, (redakcja i wprowadzenie). Warszawa 1993 nakł. Helsińska Fundacja Praw Człowieka: 157 s.
94. Sprawozdanie z lustracji instytucji izolacyjnych dla osób nieletnich i dorosłych. (redakcja i wstęp). Warszawa 1993 nakł. Helsińska Fundacja Praw Człowieka: 119 s. [Rec. Edward Wasilewski, Lustracja w więziennictwie. Nasz Głos 1994 nr 1-2 s. 5-6.
95. Zachodnie ustawy penitencjarne. Teksty ustaw z komentarzami (Francja, Hiszpania, Niemcy, Szwecja) (redakcja i wprowadzenie). Kalisz 1994 nakł. IPSiR UW- HFPC – COSSW: 238 s. [Rec. Jerzy Migdał, Przegląd Więziennictwa Polskiego 1995 z. 10 s. 115-117; Pilecki Grzegorz, Nasz Głos 1994 nr 12 s. 8-9; Poklewski-Koziełł Krzysztof, Państwo i Prawo 1995 s. 92-98.
96. Prawa człowieka a policja. J. Alderson: Policjant w państwie prawa (wprowadzenie). Legionowo 1994 Centrum Szkolenia Policji: 20 s.
97. Prawa człowieka a policja. Problemy teorii i praktyki, (redakcja i wprowadzenie). Legionowo 1994 Centrum Szkolenia Policji: 346 s..
98. Prawa człowieka i sudoproizwodstwo. Sobranije mezdunarodnych dokumentow [współautor Frederick Quinn] (red. i wprowadzenie). Warszawa 1995 nakł. Office for Democratic Institutions and Human Rights: 289 s.
99. Prawa osób nieletnich i dorosłych w instytucjach izolacyjnych. Sprawozdanie z lustracji, (redakcja, „Wstęp”: s. 5-10 i „Uwagi Końcowe”: s. 149-153). Warszawa 1995 nakł. Helsińska Fundacja Praw Człowieka: 153 s.

100. Monitorowanie policji i więzień. Prawa osób pozbawionych wolności, (redakcja i wprowadzenie: s. 5-10). Warszawa 1995 nakł. Helsińska Fundacja Praw Człowieka: 115 s. [Rec. Holda Zbigniew, Przegląd Więziennictwa Polskiego 1995 nr 11 s. 93-94.
101. Stosowanie prawa o narkotykach. Podręcznik ONZ dla funkcjonariuszy porządku prawnego. Legionowo 1995 nakł. Centrum Szkolenia Policji: 210 s.
102. Prawo do godnego traktowania w instytucjach izolacyjnych. Sprawozdanie z lustracji (redakcja, uwagi końcowe). Warszawa 1996 nakł. Helsińska Fundacja Praw Człowieka: 179 s. [Rec.: Ryszard Andziak, Rzeczpospolita 1996 nr 237 s. 14; [Ż.S.]. Rzeczpospolita 1996 nr 258 s. 14.
103. Constitutional Courts in Central and Eastern European Countries In the Period of Transformation. Papers of the International Conference, Warsaw, 9-11 September 1994. Warszawa 1996 nakł. Helsińska Fundacja Praw Człowieka: 178 s.
104. Przestępstwa sędziów i prokuratorów w Polsce lat 1944-1956. Witold Kulesza, Andrzej Rzepliński (red.). Warszawa 2000 nakł. IPN i IPSiR UW: 528 s.
105. Przestępstwa sędziów i prokuratorów w Polsce lat 1944-1956. Wyd. 2 uzup. Witold Kulesza, Andrzej Rzepliński (red.). Warszawa 2001 nakł. IPN i IPSiR UW: 554 s. [Rec. Marcin Zaborski, Palestra 2001 nr 3-4 s. 180-198; Robert Zurek, Zeitschrift für Ostmitteleuropaforschung 2003 nr 5, <http://www.sehepunkte.historicum.net/2003/05/3003.html>.
106. Cees de Rover, Służyć i chronić Prawa człowieka i prawo humanitarne dla policji i sił bezpieczeństwa państwa. Konsultacja prawna i redakcja naukowa Andrzej Rzepliński. Legionowo 2002 Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża i Centrum Szkolenia Policji: 498 s. [Rec. Gazeta Policyjna 2002, nr 15 s. 12.
107. Prawo do nauki. Raport z monitoringu. Elżbieta Czyż, Andrzej Rzepliński (red.). Warszawa 2003 Helsińska Fundacja Praw Człowieka: 210 s.
108. Korea Północna za zasłoną. Joanna Hosaniak, Andrzej Rzepliński (red.). Warszawa 2004 Helsińska Fundacja Praw Człowieka: 148 s.
109. Zapobieganie torturom w instytucjach izolacyjnych Europy Centralnej i Wschodniej. Wybrane zagadnienia. Andrzej Rzepliński, Krzysztof Wilamowski (red.). Warszawa 2006 Helsińska Fundacja Praw Człowieka: 286 s.

3. Pozostałe publikacje naukowe

109. Rec.: Studia Socjologiczne 1973 nr 4 s. 275-280; [Tomasz Kaczmarek, Sędziowski wymiar kary w PRL w świetle badań ankietowych. Wrocław 1972 Ossolineum.
110. Rec.: Państwo i Prawo 1975 nr 1 s. 135-137; [Criminological Research Trends in Western Germany. Günter Kaiser i Thomas Würtenberger (ed.), Berlin 1972 Springer-Verlag.
111. Spr. Warszawa. 20 – 24 XI 1980 r. II Krajowa Konferencja Problemów Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji (współautor Lesław Pytka). Zagadnienia Wychowawcze a Zdrowie Psychiczne 1981 z. 2 s. 92-96.
112. Rec.: Państwo i Prawo 1985, nr 1. s. 126-128; [Martin Wright. Making Good. Prisons, Punishment and Beyond. Londyn 1982 Burnett Books.
113. Spr. Państwo i Prawo 1986 nr 10 s. 126-128. Rozwój policji w Europie do 1939 r. Międzynarodowa Konferencja w Jabłonie, 20-22.XII.1985.
114. Rec.: Państwo i Prawo 1988 nr 5 s. 126-127; [Ugłješa Zvekić, Aurelio Mattei, Research and International Co-operation in Criminal Justice Survey on Needs and Priorities of Developing Countries. Rzym 1987 UNSDRI.
115. Rec.: Problemy Prawa Karnego 1990 nr 2 s. 80-82; [Zbigniew Holda, Status prawny skazanego odbywającego karę pozbawienia wolności. Lublin 1988 Wyd. UMCS.
116. Rec.: Problemy Prawa Karnego 1990 nr 2 s. 83-84; [Józef Niedworok, Matki więźniarki i ich dzieci w zakładach penitencjarnych, Wrocław 1988 Wyd. UWr. 164 s.
117. Rec. O przestępstwach czerwonych kolnierzyków i o karach dla niebieskich kolnierzyków. Kultura i Społeczeństwo 1990 nr 2 s. 234-238; [M. Łoś, Communist Ideology. A Comparative View of the USSR and Poland. Hampshire-London 1988 The Macmillan Press Ltd.: 353 s.
118. Sędzia dyspozycyjny. [w:] Elementy socjologii prawa. Wybór tekstów. t. 4, Warszawa 1991 Wyd. UW s. 258-262.
119. Redakcja naukowa polskiego wydania książki Jona Elstera Tworzenie konstytucji w Europie środkowej, czyli przebudowa łodzi na pełnym morzu. Warszawa 1994 nakł. Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, seria: Biblioteka Komitetu Helsińskiego w Polsce ss. 81.
120. Standardy międzynarodowe w praktyce polskich placówek dla nieletnich. Biuletyn Polskiego Towarzystwa Kryminologicznego im. Profesora Stanisława Batawii. 1995 nr 3 s. 21-26.
121. National mechanisms for the protection of human rights [współautorzy Leszek Garlicki i Marek Nowicki]. [w:] A Guide in Monitoring and Promoting Human Rights, and NGO Management. Handbook for Helsinki

- Committees. Haga 1995 International Helsinki Federation for Human Rights s. 3.1 – 3.5; [także w języku albańskim: Kombëtare për mbrojtjen e te drejtave te njeriut,
122. Monitoring prison conditions. [w:] A Guide in Monitoring and Promoting Human Rights, and NGO Management. Handbook for Helsinki Committees. Haga 1995 International Helsinki Federation for Human Rights s. 5.13 – 5.20. [także w języku rosyjskim: Zametki o prawach czelowieka i monitoringe praw czelowieka. Warszawa 1997 nakł. Helsińska Fundacja Praw Człowieka s. 51-63; [także w języku albańskim: Mbikëqyrja e kushteva ne burg.
123. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 28 października 1994 r. (A. 300). Sprawa Murray'ów przeciwko Wielkiej Brytanii [dot. podstaw zatrzymania i przesłuchania osoby podejrzanej o wspieranie terrorystów – art. 5 ust. 1 lit. „c” i ust. 5 oraz art. 8 Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1995 z. 3 s. 127-129.
124. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 20 listopada 1989 r. (Seria A. 160) oraz z dnia 20 marca 1990 r. (Seria A. 170 B). Sprawa Kostovski'ego przeciwko Holandii [dot. prawa oskarżonego do zadawania pytań świadkowi incognito – art. 6 ust. 1 i 3 lit. „d” Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1995 z. 4 s. 121-124.
125. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 31 stycznia 1995 r. (A. 305 B). Sprawa Friedl'a przeciwko Austrii [dot. prawa do ochrony prywatności w kontekście przechowywania przez policję w aktach operacyjnych danych zebranych w trakcie umorzonego następnie postępowania karnego – art. 8]. Prokuratura i Prawo 1995 z. 5 s. 123-126.
126. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 15 czerwca 1992 r. (A. 238). Sprawa Lüdi przeciwko Szwajcarii [dot. pojęcia ofiary naruszenia praw człowieka, naruszenia prawa do prywatności przez użycie tajnego agenta w ściganiu przestępczości zorganizowanej oraz naruszenia prawa do rzetelnego procesu przez uniemożliwienie konfrontacji z tym agentem – art. 25, 8 oraz 6 ust. 1 i 3 lit. „d” Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1995 z. 6 s. 137-152.
127. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 9 lutego 1995 r. (A. 306). Sprawa Verenig Weekblad Bluf! przeciwko Holandii [dot. wolności słowa w związku z wydanym na żądanie służb specjalnych nakazem sądowym rozpowszechniania w czasopiśmie artykułu zawierającego tajemnicę państwową – art. 10 Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1995 z. 7-8 s. 149-158.
128. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 18 listopada 1977 r. (A. 28). Sprawa Klass i inni przeciwko Niemcom [dot. pojęcia ofiary naruszenia praw człowieka oraz podstaw prawnych do naruszenia tajemnicy korespondencji przez służby specjalne – art. 25 oraz art. 8 Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1995 z. 9 s. 111-146.
129. Europejski Trybunał Praw Człowieka. Historia i działalność, cz. 1: Prokuratura i Prawo 1995 z. 10 s. 127-131; cz. 2 z. 11-12 s. 139-142,
130. Mbikëqyrja e kushteva ne burg [albań.: Monitorowanie praw człowieka]. Revista shqiptare të drejtat e njeriut 1995 t. 1 nr 2 s. 20-30.
131. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 22 września 1993 r. (27/1992/372/446). Sprawa Klaas przeciwko Niemcom [dot. naruszenia przez policjantów prawa do prywatności i życia rodzinnego oraz zakazu postępowania poniżającego – art. 3 i 8 Konwencji – w momencie dokonania zatrzymania]. Prokuratura i Prawo 1996 cz. 1 z. 1 s. 133-142; cz. 2 z. 2-3 s. 135-142; cz. 3 z. 4 s. 119-129; cz. 4 z. 5 s. 117-123.
132. Security Services in Civil Society: Oversight and Accountability. Conference Report. Warsaw, June 30 – July 2, 1995 [współautorzy James X. Dempsey i Kate Martin]. Washington 1996 Center for National Security Studies – Helsinki Foundation for Human Rights: 46 s.
133. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 27 września 1995 r. (Seria A 324, 17/1994/464/545). Sprawa McCann i inni przeciwko Zjednoczonemu Królestwu [dot. naruszenia prawa do życia przez żołnierzy oddziału antyterrorystycznego – art. 2 Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1996 cz. 1 z. 6 s. 121-131; cz. 2 z. 5-6 s. 115-124; cz. 3 z. 9 s. 131-142; cz. 4 z. 10 s. 147-160; cz. 5 z. 11 s. 131-141.
134. Prawo do godnego traktowania w instytucjach izolacyjnych. [w:] Prawo do godnego traktowania w instytucjach izolacyjnych. Sprawozdanie z lustracji, nakł. Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka: Warszawa 1996 s. 5-10.
135. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 4 grudnia 1995 r. (Seria A, 42/1994/289/591). Sprawa Ribitsch i inni przeciwko Austrii [dot. poniżającego i niehumanitarnego postępowania w czasie policyjnego przesłuchania – art. 3 Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1996 cz. 1 z. 12 s. 135-153, cz. 2 1997 z. 1 s. 143-150.
136. Zmicerennja kontrolju nad službami bezpiki w central'nij i schidnij Ewropi. Naczek dla gromads'kich organizacij, Prawa Ludini 1996 nr 18 s. 6-8; [także w języku albańskim: Forcimi i mbikëqyrjes së organeve të sigurimit në Europën Qendrore dhe Lindore. Të Drejtat e Njeriut 1997 nr 4 s. 77-86.
137. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 7 sierpnia 1996 r. (Seria A, 62/1995/568/654). Sprawa Yagiz przeciwko Turcji [dot. poniżającego i niehumanitarnego postępowania policji

- wobec osoby zatrzymanej – art. 3 Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1997 cz. 1 z. 2 s. 159-164; cz. 2 z. 3 s. 125-135.
138. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 2 sierpnia 1984 r. (Seria A, 4/1983/60/94). Sprawa Malone przeciwko Zjednoczonemu Królestwu [dot. legalności naruszania przez służby policyjne tajemnicy komunikowania się – art. 8 Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1997 cz. 1 z. 4 s. 135-142; cz. 2 z. 5 s. 101-112; cz. 3 z. 6 s. 133-141.
139. Rights and duties of parliamentarians [w:] Seminar on the democratic functioning of parliaments. Proceedings. Strasbourg, 21-22 November 1996. Strasbourg 1997 Council of Europe s. 51-57, 111-125.
140. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 6 listopada 1980 roku. Seria A nr 39. Sprawa Guzzardi przeciwko Włochom [dot. definicji pozbawienia wolności, prawa do prywatności oraz wolności od nieludzkiego postępowania – art. 3, 5 i 8 Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1997 cz. 1 z. 7-8 s. 121-132; cz. II z 9 s. 127-139; cz. III z. 10 s. 127-140; cz. IV, z. 11 s. 153-163; cz. V z. 12 s. 135-143.
141. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 26 marca 1987 roku. Seria A nr 116. Sprawa Leander przeciwko Szwecji [dot. prawa do wolności otrzymywania informacji z rejestru policyjnego zawierającego dane na temat osoby zainteresowanej – art. 10 oraz prawa do skutecznego środka odwoławczego – art. 13 Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1998 cz. 1 z. 1 s. 121-142; cz. II z. 2 s. 141-156.
142. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 24 kwietnia 1990 roku. Seria A nr 170-B. Sprawa Huvig przeciwko Francji [dot. pojęcia ustawy i jego jakości oraz procesowych środków ochrony przeciwko nadużyciom w stosowaniu podsłuchu telefonicznego w procesie karnym – art. 8 i 6 Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1998 cz. 1 z. 3 s. 131-146; cz. 2 z. 4 s. 129-136.
143. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 23 kwietnia 1997 r., sygn. 55/1996/674/861-864. Sprawa van Mechelen przeciwko Holandii [dot. świadka incognito w kontekście prawa do rzetelnego procesu – art. 6.1 i 6.3(d) Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1998 cz. 1 z. 5 s. 121-135; cz. 2 z. 6 s. 123-140.
144. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 25 marca 1998 r., sygn. 13/1997/797/1000. Sprawa Kopp przeciwko Szwajcarii [dot. podsłuchu rozmów służbowych kancelarii adwokackich – art. 8 Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1998 cz. 1 z. 9 s. 125-138; cz. 2 z. 10 s. 129-139.
145. Strażnicy praw. [w:] Konferencja naukowa „Obywatel – jego wolności i prawa”. Zbiór materiałów. Biuletyn RPO. Materiały 1998 nr 36 s. 67-71.
146. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 25 sierpnia 1997 r., sygn. 73/1996/692/884. Sprawa Halford przeciwko Zjednoczonemu Królestwu [dot. podsłuchu rozmów służbowych policjantów – art. 8 Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1998 cz. 1 z. 11-12 s. 137-150, cz. 2 1999 z. 1 s. 139-150.
147. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 24 sierpnia 1998 r., sygn. 88/1997/872/1084. Sprawa Lambert przeciwko Francji [dot. Wykorzystania informacji uzyskanych od osoby trzeciej w podsłuchu rozmów telefonicznych – art. 8 Konwencji]. Prokuratura i Prawo 1999 cz. 1 z. 2 s. 121-129; cz. 2 z. 3 s. 133-139.
148. Państwo bezprawia – Polska Ludowa 1944-1956. Bibliografia prac naukowych i publicystycznych za lata 1989-1996 (z indeksem rzeczowym). Studia Iuridica 1999 nr 35 s. 219-289.
149. Spr. Sprawozdanie z konferencji zorganizowanej przez Radę Europy nt. *Ethical Issues from the Application of Biotechnology* w dniach 16-19 maja 1999 oraz z posiedzenia Komitetu Bioetycznego Rady Europy w Oviedo w dniach 19-20 maja 1999. Prawo i Medycyna 1999 nr 3 s. 104-107.
150. Przestrzeganie praw obywatelskich w działalności policji. Biuletyn RPO. Materiały 2000 nr 38 s. 111-123.
151. Polityka i praktyka karna. Głos w dyskusji. [w:] Probacyjne środki polityki karnej – stan i perspektywy. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Komisję Praw Człowieka i Praworządności 20-21 października 2000 r. Warszawa 2001 Dział Wydawniczy Senatu: s. 92-94.
152. Rec.: Cees de Rover, Służyć i chronić. Prawa człowieka i prawo humanitarne dla policji i organów bezpieczeństwa państwa. Legionowo 2002 Wyd. Centrum Szkolenia Policji: 516 s. [w:] Gazeta Policyjna 2002 nr 15 s. 12.
153. Służby specjalne w demokracji konstytucyjnej: zasady kontroli i odpowiedzialności [współautorka: Kate Martin]. [W:] Bezpieczeństwo państwa w dobie globalizacji. Tadeusz Ślęzak, Andrzej J. Madera (red.). Kraków 2004 AP, Instytut Politologii: s. 47-57.
154. Opinia dotycząca wniosku o wyróżnienie Profesora Leona Kieresa doktoratem honoris causa Politechniki Gdańskiej. [W:] Prof. dr hab. Leon Kieres. Doktor honoris causa Politechniki Gdańskiej. Gdańsk 2004 Politechnika Gdańska: s. 45-55, tekst pol. i ang.
155. New Europe - report on transformation: XIV Economic Forum. Dariusz K. Rosati (ed.). Warsaw 2004 Fundacja Instytut Studiów Wschodnich: 304 s.
156. Opinia w sprawie uchwały Komisji Śledczej o wyłączeniu pełnomocnika Jana Kulczyka – adwokata Jana Widackiego z funkcji pełnomocnika. Przegląd Sejmowy 2005 nr 2 s. 131-135.

157. Are we prepared for „the day after” in North Korea? The keynote speech. [W:] The 6th International Conference on North Korean Human Rights and Refugees. Seoul 2005 Sogang University Press: s. 14-15.
158. Opinia w sprawie trybu odwołania przewodniczącego sejmowej Komisji Śledczej. Przegląd Sejmowy 2005 nr 6 s. 168-171.
159. Państwo dla obywateli. Plan Rządzenia 2005-2009 [współautor części dotyczącej nowelizacji konstytucji oraz reformy wymiaru sprawiedliwości], Jan Rokita i Stefan Kawalec (red.). Warszawa, grudzień 2005, nakł. Fundacja: Instytut Państwa i Administracji: 263 s.

4. Publikowane projekty ustaw, raporty oraz przekłady

154. Notki bibliograficzne z czasopism kryminologicznych angielskich i francuskich (86 notek); opublikowane pod inicjałami A.S. [w:] Bibliografia wybranych zagranicznych publikacji kryminologicznych, kryminalistycznych i penitencjarny Rec.: ch, (Edgar Hansen, red.): t. 2 (10 notek), 4 (20 notek) oraz 5 (46 notek), Warszawa 1975-1978 nakł. IPP.
155. Spoleczny projekt nowelizacji kodeksu karnego wykonawczego. Tekst autorski zmian oraz ich uzasadnienie, zatwierdzony przez Społeczną Komisję Reformy Prawa Karnego działającą w ramach Obywatelskiego Centrum Inicjatyw Ustawodawczych NSZZ „Solidarność”. Warszawa, grudzień 1981 ss. 38 (tekst powielany).
156. Więzienia i status więźnia politycznego. Obozy internowania. [w:] Prawa człowieka i obywatela w PRL (13.XII.1981-31.XII.1982). Raport Komitetu Helsińskiego w Polsce. Paryż 1983 Instytut Literacki s. 117-137 [także w języku angielskim: Prison Conditions and the Status of Political Prisoners. Internment Camps. [w:] Poland Under Martial Law. A Report on Human Rights by the Polish Helsinki Watch Committee. Nowy Jork 1983, The U.S. Helsinki Watch Committee, s. 174-206.
157. Etiologia patologii społecznej wśród młodzieży. [w:] Adam Krukowski (red.). Zjawiska patologii społecznej wśród młodzieży, Warszawa czerwiec 1983, Ekspertyza opracowana na zlecenie Biura do Spraw Młodzieży URM, s. 33-60 (mat. powielany).
158. Prawo jako instrument oddziaływania profilaktycznego i resocjalizacyjnego. Omówienie prac grupy problemowej (ze Stanisławem Strycharzem). Prace IPSiR 1983 t. 8 s. 115-120.
159. Etyka a praktyka – czyli o więziennej służbie zdrowia. Przekład „Zasad etyki lekarzy więziennych ONZ” z 1982 r. Praworządność 1985 nr 6-7 s. 54-56 (anonimowe, wydanie pozacenzuralne).
160. Projekt kodeksu karnego wykonawczego. Komisja do spraw reformy prawa karnego. Zespół prawa karnego wykonawczego. Warszawa, sierpień 1990 Wyd. Min. Sprawiedliwości. (poza pracami w zespole, byłem współautorem założeń projektu oraz współautorem rozdziałów III i X projektu) ss. 73.
161. Standardowe Reguły Minimum ONZ Traktowania Więźniów (przekład). Archiwum Kryminologii, 1989 t. 16 s. 277-299.
162. Karta praw i wolności. Projekt ustawy konstytucyjnej [współautorzy Marek A. Nowicki i Marek Nowicki]. Karta została przesłana senackiej Komisji Konstytucyjnej, październik 1990, ss. 11, oraz opublikowana w dzienniku Rzeczpospolita 8.XI.1990 r., w Pracach Komisji Konstytucyjnej Senatu Rzeczypospolitej Polskiej 1991 z. 4 s. 133-140, oraz w Biuletynie Sejmowej Komisji Konstytucyjnej 1991 t. XXV s. 43-46 [także w wersji polskiej i angielskiej w Biuletynie Komitetu Helsińskiego w Polsce 1990, nr 9.
163. Zbiór Zasad dotyczących ochrony osób aresztowanych lub uwięzionych ONZ (współprzekład). Palestra 1991 nr 3-4 s. 49-57.
164. Podstawowe zasady ONZ użycia siły oraz broni palnej przez funkcjonariuszy porządku prawnego. (przekład). Legionowo 1991 nakł. Centrum Szkolenia Policji ss. 17.
165. Opinia o projekcie Konstytucji RP przygotowanym przez Komisję Konstytucyjną Sejmu RP. Komisja Konstytucyjna. Biuletyn 1991 t. 41 s. 48-53.
166. Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (współprzekład). Warszawa 1991 nakł. Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka ss. 42, Biblioteka Komitetu Helsińskiego.
167. Prawa człowieka a policja. Wybór dokumentów Rady Europy i ONZ. Przekład: Deklaracja Rady Europy z 1979 r. o policji; Kodeks ONZ z 1979 r. dotyczący postępowania funkcjonariuszy porządku prawnego; Rezolucja ONZ z 1990 r. Podstawowe zasady użycia siły oraz broni palnej przez funkcjonariuszy porządku prawnego; Zalecenie Rady Europy z 1987 r. dotyczące korzystania z danych osobowych przez służby policyjne; Rezolucja ONZ z 1990 r. dotycząca tymczasowego aresztowania; Zbiór zasad ONZ z 1988 r. dotyczących ochrony osób aresztowanych; Europejskie reguły więzienne Rady Europy z 1987 r. Legionowo 1992 nakł. Centrum Szkolenia Policji ss. 149.
168. Opinia w sprawie ratyfikowania Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Biuro Studiów i Analiz Kancelarii Senatu 1992 z. 60 ss. 3.
169. Opinia o ustawie konstytucyjnej o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą RP oraz o samorządzie terytorialnym. Biuro Studiów i Analiz Kancelarii Senatu 1992 z. 79 s. 25-51.
170. Karta praw i wolności. Projekt ustawy konstytucyjnej [współautorzy Lech Falandysz, Ewa Łętowska, Marek A. Nowicki, Marek Nowicki i Wiktor Osiatyński]. Projekt Karty został przedstawiony 12 XI 1992 r. Sejmowi RP przez Prezydenta RP jako projekt ustawy konstytucyjnej.
171. Opinia o ustawie o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, o Trybunale Konstytucyjnym, o Krajowej Radzie Sądownictwa i o powołaniu sądów apelacyjnych, uchwalonej przez Sejm RP w dniu 5 lutego 1993 r. (druk senacki 155). Biuro Studiów i Analiz Kancelarii Senatu 1993 z. 125 s. 7-11.
172. Konstytucja. Projekt Prezydenta RP [współautorzy Andrzej Ajnenkiel, Lech Falandysz, Władysław Kulesza i Michał Pietrzak]. Kwiecień 1993 r. [w:] Komisja Konstytucyjna Zgromadzenia Narodowego. Projekty konstytucji. Warszawa 1993 Wyd. Sejmowe: s. 68-80.

173. Opinia o ustawie Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 kwietnia 1993 r. Komisja Praw Człowieka i Praworządności Senatu RP, maj 1993, ss. 6.
174. Projekt Ustawy o prawach osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych, luty 1994 r., (wspólnie ze Zbigniewem Holdą, Grzegorzem Januszem i Markiem Nowickim). Dla sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych, ss. 5.
175. Opinia o Ustawie przyjętej przez Sejm 8 kwietnia 1994 r. o ratyfikacji Protokołu dodatkowego (Nr 1) i protokołu Nr 4 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Biuro Studiów i Analiz Kancelarii Senatu, kwiecień 1994 ss. 3.
176. Opinia o Ustawie przyjętej przez Sejm 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, (współautor Teodor Bulenda). Zeszyty Biura Studiów i Analiz Kancelarii Senatu nr 216, wrzesień 1994 s. 12-17.
177. Human Rights in Polish Prisons. Second International Center Symposium on the Future of Corrections Report, The International Centre for Criminal Law Reform and Criminal Justice Policy: Vancouver 1994 s. 21-22.
178. Hiszpania: Powszechna organiczna ustawa penitencjarna (współprzekład). [w:] Zachodnie ustawy penitencjarne. Teksty ustaw z komentarzami (Francja, Hiszpania, Niemcy, Szwecja): A. Rzepliński (red.). Kalisz 1994 nakł. IPSiR UW- HFPC – COSSW: s. 107-134.
179. Polityczne i prawne instrumenty tworzenia „ludowego aparatu sądowego”. [w:] Instytucje państwa totalitarnego. Polska 1944-1956. Raport. Opracowania, Andrzej Paczkowski (red.). Warszawa 1994 nakł. Instytut Studiów Politycznych PAN s. 29-43.
180. Opinia o poselskim projekcie Ustawy zapobieganiu narkomanii oraz o rządowym projekcie Ustawy o zapobieganiu narkomanii i zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi oraz aktów wykonawczych do tejsze ustawy. Biuro Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu, wrzesień 1995, ss. 4.
181. Projekt (zrewidowany): Ustawa o prawach osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych, październik 1995 r. [współautorzy Grzegorz Janusz i Marek Nowicki]. Dla sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych, ss. 6.
182. Aleksander Hamilton: Spojrzenie na urząd sędziowski w związku z powołaniem sędziów na czas nienagannego pełnienia obowiązków (współprzekład), Polis 1996 z. 3-4 s. 10-13.
183. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Karta praw i wolności. Projekt. [współautorzy Lech Falandysz, Ewa Łętowska, Marek A. Nowicki, Marek Nowicki i Wiktor Osiatyński oraz Andrzej Ajnenkiel, Władysław Kulesza i Michał Pietrzak]. [w:] Projekty Konstytucji 1993-1997. Cz. 1. Warszawa 1997 Wyd. Sejmowe: s. 43-90.
184. Projekt Ustawy o Instytucji Pamięci Narodowej – Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, marzec 1998 [współautorzy Witold Kulesza, Andrzej Paczkowski]. Dla Rządu RP, ss. 16.
185. Secret Services in a Civil Society. Report. [w:] Secret Services in a Civil Society. Reflections on the Albanian reality. Round – table discussion, 15 June 1998. Tirana 1998 Albanian Center for Human Rights: s. 24-29.
186. Freedom of expression and restrictions included in the penal code and other legal texts. Compliance with member States’ commitments. Współautorzy: Jochen A. Frowein, Mary MacGonagle, Eric Derieux. Council of Europe. Strasbourg 12 May 2000. CM Documents (CM/Monitor (2000)10 (confidential)). ss. 49.
187. Security Services in a Constitutional Democracy: Principles of Oversight and Accountability. [współautor: Kate Martin]. [w:] Inteligencia Political. Compilación de Textos. Ciudad de Guatemala 2000 Instituto de Enseñanza para el Desarrollo Sostenible: s. 159-163.
188. Ustawa o prawie do informacji (projekt społeczny) [wspólnie z Ireneuszem Kondakiem]. Centrum Monitoringu Wolności Prasy. Warszawa, kwiecień 2001: ss. 19.
189. Freedom of Expression and Information in Moldova. Experts’ report, following their visit to the country from 22 to 24 January 2002 [współautorka: Monica Macovei]. Council of Europe. Strasbourg 12 March 2002. CM Documents (CM/Monitor (2002)7 (confidential)). ss. 22.
190. Freedom of Expression and Information in Macedonia. Experts’ report, following their visit to the country from 29 to 31 May 2002 [współautorka: Marie McGonagle]. Council of Europe. Strasbourg 29 August 2002. CM Documents (CM/Monitor (2002)7 (confidential)). ss. 15.
191. Freedom of Expression and Information in Azerbaijan. Experts’ report following their visit to the country from 28 to 30 April 2002 [współautorka: Denis Barrelet]. Council of Europe. Strasbourg 20 December 2002. CM Documents (CM/Monitor (2002)7 (confidential)). ss. 19.
192. Wprowadzenie. Informacja o działalności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w okresie 1 lipca 2002 r. – 30 czerwca 2003 r. Warszawa listopad 2003 s. 6-20.
193. Opinia dla prezesa IPN-KŚzPNP oraz podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego. Biuletyn informacyjny AK maj 2004, s. 41-45.

194. Rekomendacja Nr 2003(23) Rady Europy o wykonywaniu przez administrację więzienną kary dożywotniego pozbawienia wolności oraz innych długoterminowych kar pozbawienia wolności przyjęte wraz z Urzędowym komentarzem przez Komitet Ministrów na jego 885 posiedzeniu w dniu 9 października 2003 roku (przekład). Archiwum Kryminologii, 2005 t. 27 s. 155-162.
195. Wstęp. Informacja o działalności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania przestępstw Narodowi Polakom w okresie 1 lipca 2004 r. – 31 grudnia 2005 r. Warszawa styczeń 2006 s. 6-20.

Andrzej Rzepliński

5.10.2006